

Європейський зелений курс:

що це і як його застосувати на місцевому рівні?

Наталія Андрусевич, Ресурсно-аналітичний центр "Суспільство і довкілля"

З М І С Т

- 1 Що таке ЄЗК?
- 2 Актуальність ЄЗК для України та зв'язок з іншими процесами
- 3 Основні компоненти ЄЗК
- 4 Чому ЄЗК важливий для місцевого рівня?
- 5 Роль міст у просуванні зазелених ідей та зеленому переході

Що таке ЄЗК?

Термінологія важлива!

European Green Deal - не
Угода

Аналогія – Новий курс Рузвельта

Програма дій ЄК

Європейський зелений курс – програма дій
Європейської Комісії

Документи (11 грудня
2019 року)

Комюніке

Дорожня карта

Амбіційний план
переходу до
кліматично
нейтральної Європи
до 2050 року

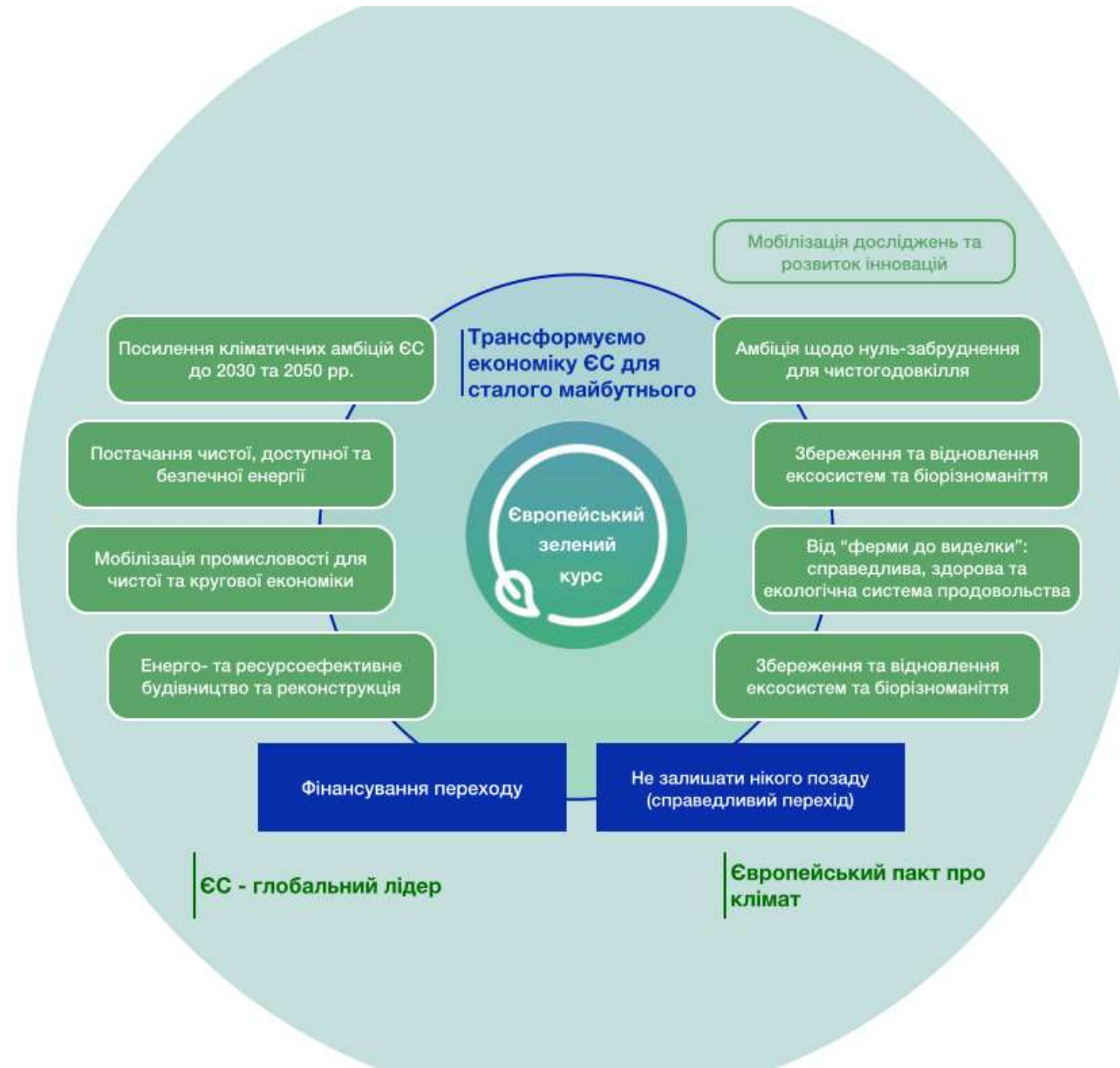
Клімат важливий для громадян ЄС

Урсула фон дер Ляєн про європейських виборців і молодь: Вони хочуть реальних дій щодо зміни клімату і вони хочуть, щоб Європа була лідером на цьому шляху

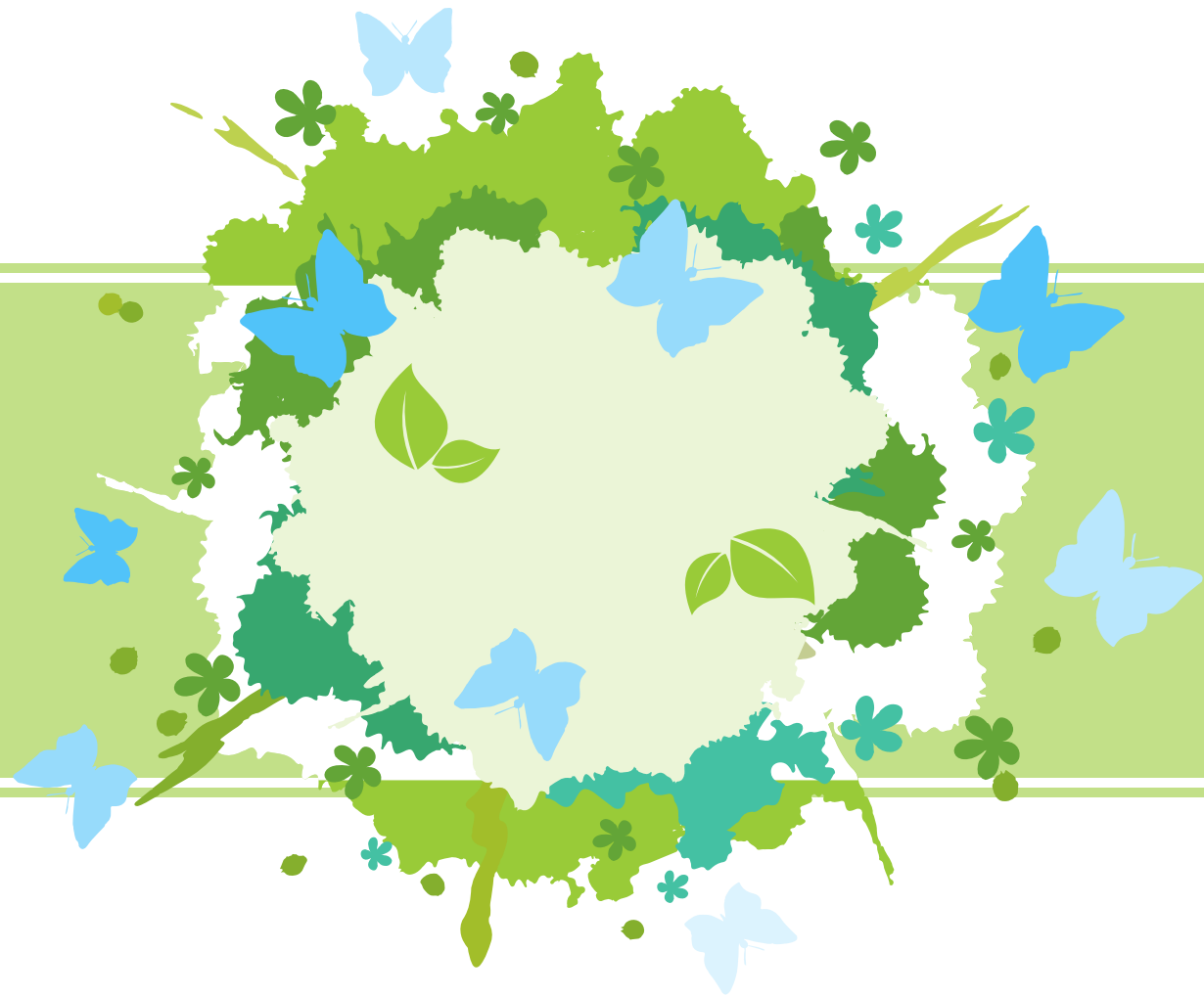

- 93% громадян ЄС вважають зміну клімату серйозною проблемою;
- 49% вважають, що саме Європейський Союз є відповідальним за дії для боротьби зі зміною клімату (Євробарометр, 2019 рік)

ЄЗК динамічний компонент

Актуальність ЄЗК для
України та зв'язок з
іншими процесами

Зв'язок з іншими процесами

Порядок денний ООН до 2030 року та цілі сталого розвитку

Угода про асоціацію між Україною та ЄС, включаючи процес оновлення

Національний порядок денний реформ

Міжнародні зобов'язання України (Договір про Енергетичне співтовариство, Паризька угода, Конвенція про біологічне різноманіття)

Чому це важливо для України?

Можливість
впроваджувати
необхідні
внутрішні
реформи

Краще
виконувати
свої
міжнародні
зобов'язання

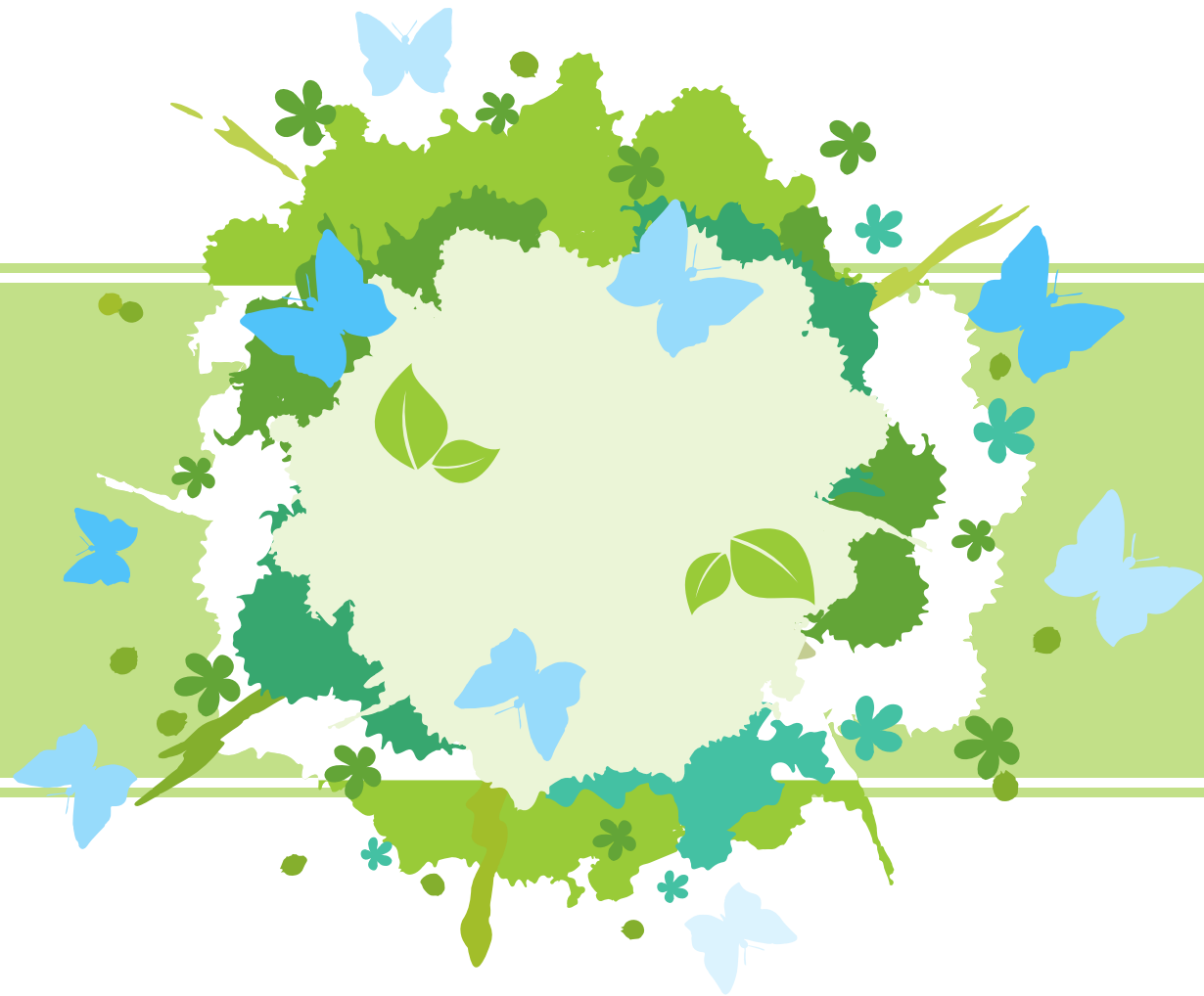
Йти в ногу з
останніми
тенденціями

*Загрози для
України*

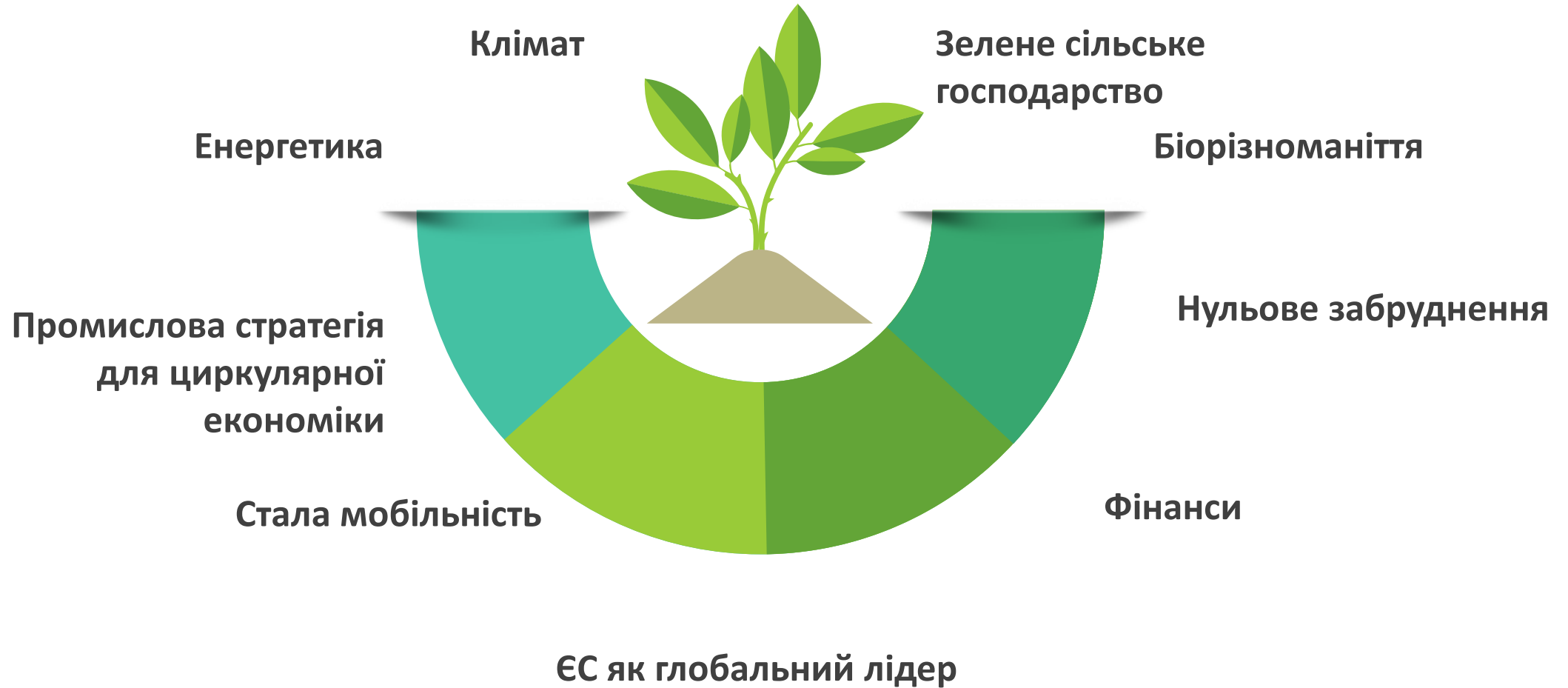

*Можливос
ті для
України*

Основні компоненти ЄЗК

9 КОМПОНЕНТІВ ЄЗК

- Зміна клімату – центральний і наскрізний компонент ЄЗК
- Скорочення викидів парникових газів із 40% до 50-55% у 2030 році (у порівнянні з 1990 роком)
- Не лише висока амбітність, але й інтегрованість в усі сектори
- Планується регламент “Європейський кліматичний закон”, перегляд директиви щодо системи торгівлі викидами, директиви щодо оподаткування енергії, секторальне законодавство (транспорт, землекористування, лісове господарство)
- Запровадження механізму карбонового коригування імпорту

Клімат

- Основне завдання – декарбонізація енергетичної системи, що відповідає за 75% викидів ПГ в ЄС
- Енергоефективність, зокрема у секторі будівель (40% у загальній структурі енергоспоживання ЄС)
- Справедливий енергетичний перехід
- Розвиток інфраструктури
- Національні плани з енергетики та клімату до 2030 року
- Перегляд регламенту про транс'європейську енергетичну інфраструктуру, регламенту щодо будівельних матеріалів, стратегія розумної секторальної інтеграції та розвитку морської вітроенергетики, ініціатива “Хвиля реновацій”, допомога в боротьбі з енергетичною бідністю
- Стратегія про інтеграцію енергосистеми, Стратегія про водень

Енергетика

- Декарбонізація енергоінтенсивних секторів (сталь, хімічні речовини, цемент)
- Захист внутрішнього ринку ЄС від недобросовісної конкуренції ззовні, пов'язаної з державними субсидіями в іноземних державах, низькими вимогами до виробництва товарів та послуг
- Реформа законодавства у сфері відходів
- Розвиток цифрового сектору
- Перегляд директиви з екодизайну, директиви про промислове забруднення (зокрема НДТМ-и)
- Прийнята Нова промислова стратегія, План дій з циркулярної економіки, План дій з критичних сировинних матеріалів

Промислова стратегія для циркулярної економіки

- Основне завдання – скорочення викидів парникових газів від транспорту на 90%
- Переведення значної частини вантажів на залізничний та внутрішній водний транспорт (75% вантажів)
- Смарт управління рухом
- Підвищення екологічності палива для усіх видів транспорту
- Виробництво та використання альтернативних видів палива, включаючи розвиток інфраструктури для електромобілів
- Прийняття Стратегії сталої і смарт мобільності, перегляд директив про інфраструктуру для альтернативних видів палива, регламенту щодо розвитку TEN-T, директиви про комбіновані перевезення вантажів, “Мобільність як послуга”

Стала мобільність

- Основне завдання – забезпечення харчової безпеки
- Нова стратегія “Від ферми до виделки”
- Забезпечення сталого первинного виробництва та сталих практик (зменшення використання пестицидів та добрив, зменшення застосування антибіотиків, розвиток органічного виробництва)
- Сприяння сталому споживанню та переходу до здорового харчування (сприятливий або нейтральний вплив на довкілля, здатність адаптуватися до зміни клімату, продовольча безпека)
- Скорочення відходів харчових продуктів
- Заборона імпорту харчових продуктів в ЄС, якщо вони не відповідатимуть екологічним стандартам

Зелене сільське господарство

- Прийняття Стратегії ЄС з біорізноманіття (посилення законодавства, розширення мережі NATURA 2000)
- Амбітні цілі: площа ПЗФ суші – 30%, на морі – 30%
- Єдина позиція під час переговорів на конференції сторін Конвенції про біологічне різноманіття щодо нової глобальної стратегії
- Нова Лісова стратегія ЄС (контроль за імпортованими товарами, що можуть мати вплив на збереження лісів)
- Охорона морів та океанів, включаючи політика “нуль-толерантності” до незаконного рибальства

Біорізноманіття

- Мета – вільне від токсичних речовин довкілля, що включає нульове забруднення, чисту воду, чисте повітря, запобігання промислового забрудненню, поводження з хімічними речовинами
- Хімічна стратегія сталості, План дій щодо нульового забруднення вод, повітря та ґрунту, перегляд заходів щодо протидії забрудненню від великих промислових установок

Нульове забруднення

- Розвиток сталого фінансування
- Врахування ESG-ризиків (екологічні, соціальні та управлінські) у регулюванні фінансових послуг
- Таксономія сталої економіки для сприяння сталому інвестуванню
- У 2021 році набуває чинності регламент про розкриття інформації, пов'язаної з сталим розвитком; завершується процес схвалення регламенту щодо сприяння сталому фінансуванню

Фінанси

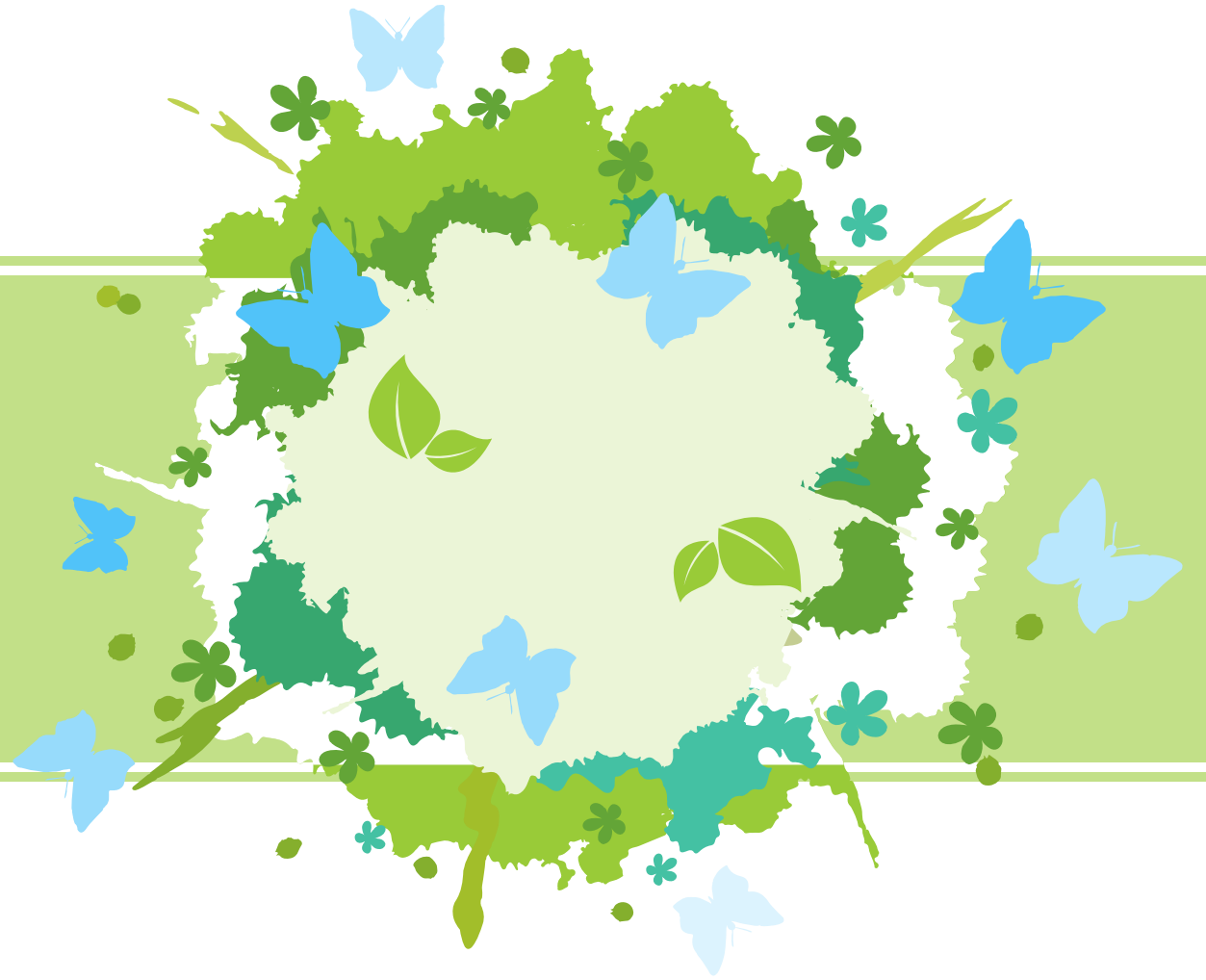

- Глобальне лідерство ЄС в питаннях зміни клімату, біорізноманіття, енергетичної політики
- Інструмент глобального лідерства – так звана “дипломатія Зеленого курсу”
- Посилення сталого розвитку у торговельних угодах
- Стимулювання торгівлі “зеленими” товарами і послугами та інвестицій у їхнє виробництво
- Підтримка кліматично-дружніх закупівель
- Використання технічного регулювання як інструменту просування екологічних вимог
- Запровадження механізму карбонового коригування імпорту

ЄС як глобальний
лідер

Чому ЄЗК важливий
для місцевого рівня?

Компоненти ЄЗК для міст

Що це дає містам?

Чистіше повітря

Умови для сортування відходів та скорочення утворення сміття

Зелений бізнес та інвестиції в екологічні товари і послуги

Енергоефективні й оновлені будинки, школи, лікарні

Чистіша енергія

Зелені зони для відпочинку та збереження біорізноманіття

Екологічно чистий та комфортний громадський транспорт

Підтримка місцевих виробників й органічної продукції

“Місцеві” завдання ЄЗК

Адаптація до зміни клімату – важливий компонент ЄЗК відповідно до запланованого Європейського кліматичного закону

Європейський кліматичний пакт – інструмент для підвищення кліматичної свідомості мешканців європейських міст

Енергоефективність

Особлива увага – енергоефективності громадських і приватних будівель (так звана “Хвиля оновлення”). Для роботи над ініціативою щодо оновлення будівель буде відкрита платформа (будівельний сектор, архітектори, інженери, місцеві органи влади)

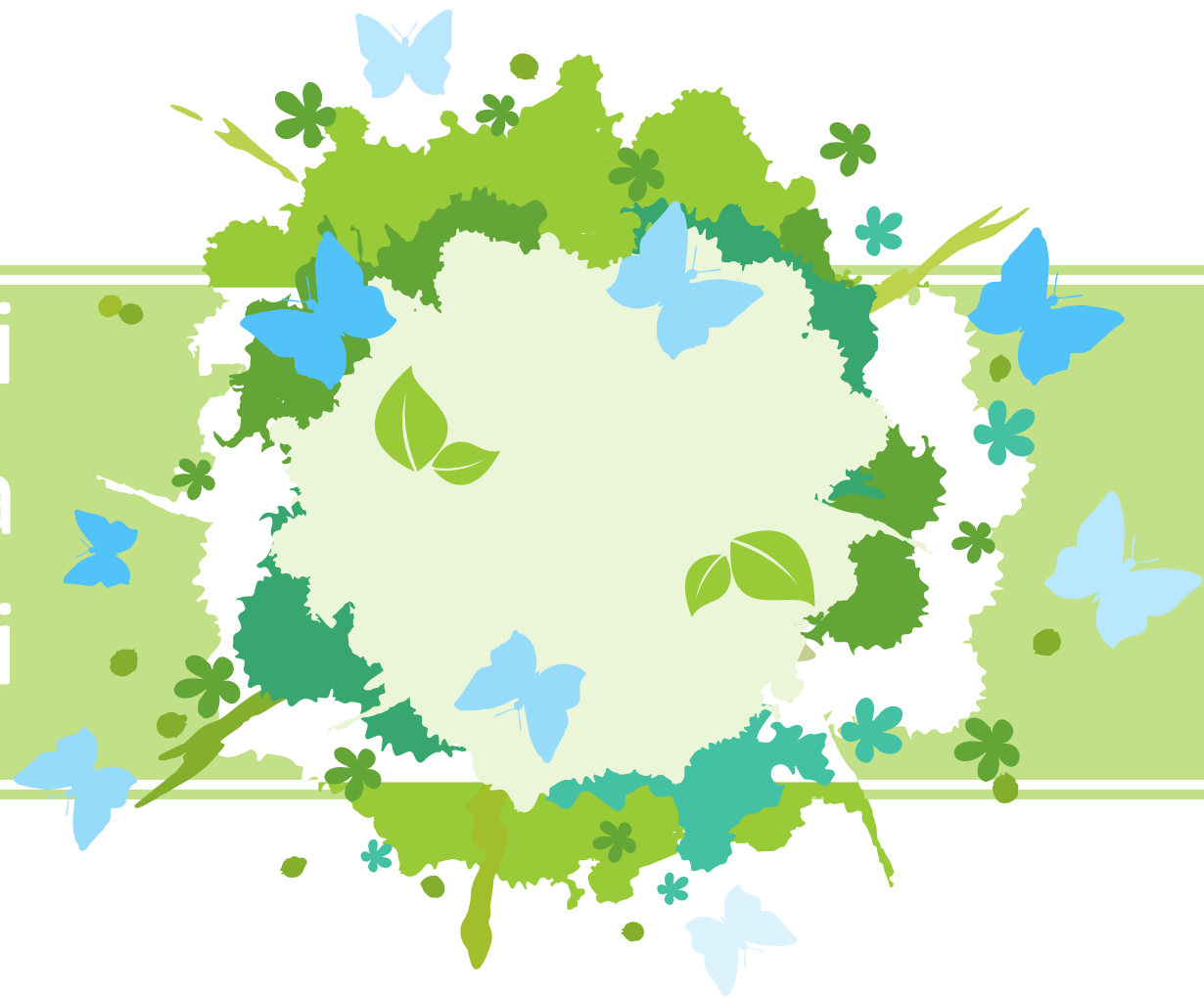
Стала мобільність

Розвиток громадського транспорту
Розвиток зарядних станцій для електромобілів

Біорізноманіття

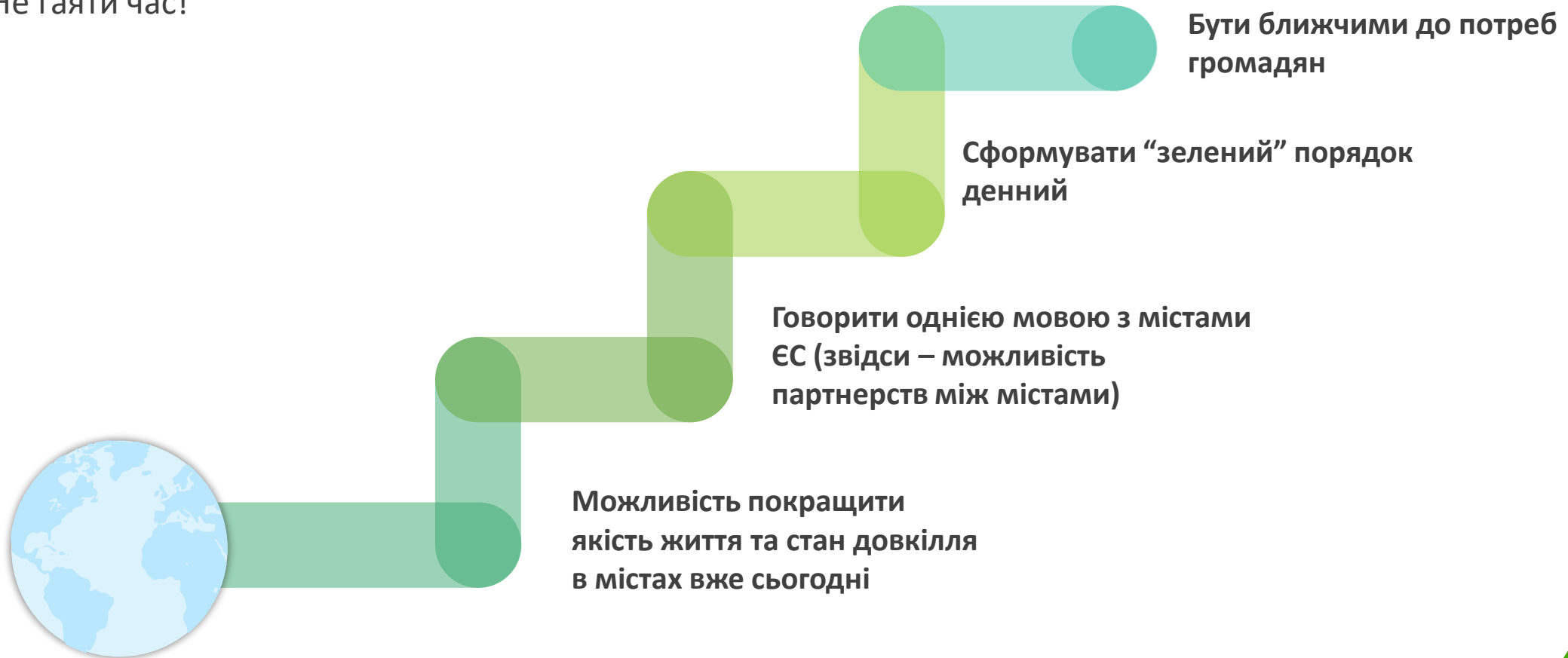
Один із акцентів – озеленення міських зон. Інструмент – розробка амбітних планів міського озелення. Такі плани мають включати заходи щодо створення міських лісів, парків, садів, міських ферм, зелених дахів та стін, міських живоплотів та ін. Європейська Комісія планує створити платформу ЄС з міського озеленення, в тісній співпраці з Європейською угодою мерів.

Роль міст у просуванні
зелених ідей та
зеленому переході

Значення для місцевого рівня

Не гаяти час!

Рекомендації для міст

Ефективні фінансові
рішення

Інфраструктурні
рішення

Стратегічні чи політичні
рішення і процеси

Партнерство
зацікавлених сторін

Дякую за увагу!